

JOSEP MIRÓ I ARDEVOL
President d'e-Cristians

La Transició política sí que va ser un exemple, estimat pels uns, forçat pels altres, de perdó i reconciliació

El perdó

El perdó és part de l'essència del cristianisme. Precisament, la dificultat que presenta la nostra societat per practicar-lo és una constatació més que la cultura que ens domina i la política que ens mana han deixat de ser cristianes.

El perdó és essència del cristianisme perquè ho va assenyalar el mateix Jesús en ensenyar-nos a pregar: "Perdoneu les nostres culpes, així com nosaltres perdonem els nostres deutors." Està al moll de l'os de la Bona Nova fins al final a la creu. És la primera de les set paraules que va pronunciar Jesús abans de morir: "Perdona'ls, pare, perquè no saben el que és fan."

Una societat que tingués com a arquetip dels seus valors el perdó necessàriament seria molt millor. Justícia sense venjança, presumpció d'innocència abans de jutjar, tot l'oposat a l'actual presumpció de culpabilitat fins que es demostrï la seva innocència, tan estesa, que ja és norma —la inversió de la càrrega de la prova— si el presumpte delictu afecta persones que s'identifiquen com a LGBTIQ; identitats sexuals simbòliques per al poder.

Si el perdó fonamentés la moralitat dominant, les anomenades lleis de la memòria històrica no serien passar comptes amb el passat. La Transició política sí que va ser un exemple, estimat pels uns, forçat pels altres, de perdó i reconciliació. Per això ara és blasmada. El perdó és un mandat directe de Déu i, per això, sempre dona fruits. Els va donar entre nosaltres, que vam ser capaços d'aconseguir la democràcia, canviant el règim polític, alhora que s'abatia un dels drames econòmics més formidables del segle passat, l'ocasionat per la primera i segona crisi del petroli de 1973 i 1979. La inflació arribava a xifres al voltant del 30% el 1979 i l'atur era astronòmic. Tot i això, es va acordar una Constitució i els Pactes de la Moncloa van permetre fonamentar el futur. Avui seria impossible. La raó de la diferència rau en el valor humà del perdó, que permet a l'ofensor redimir-se de la culpa i a l'ofès alliberar-se de la rancúnia, que s'ha esfumat. I és que els nostres problemes només trobaran solució en una societat tan laica com es vulgui, però de cultura cristiana. ■

JOSEP MIRÓ I ARDEVOL
President d'e-Cristians

És irracional que en països com el nostre els avortaments ja signifiquin un de cada tres naixements

El tòtem destructor de l'avortament

El filòsof convers Frabrice Hadjadj, de família jueva i ascendència tunisiana, formulava fa pocs dies una dura interpel·lació: “Vivim en una societat on no es pot anomenar home a un home o dona a la dona, i decidim qui pot o no néixer, quan i com volem morir, els animals de companyia són tractats com els nostres fills. Fins i tot fem un últim pas en consagrar com a dret humà fonamental evitar que un embrió arribi a néixer. Què en queda, del concepte d'ésser humà?”

La societat europea ha viscut grans crisis, però l'actual és insòlita perquè qüestiona directament l'essència del significat de ser humà, la creatura feta a imatge i semblança de Déu. És una experiència nova, que sembla que porti a un estat de crisi permanent (permacrisi, policrisi) i a la depauperació de la mateixa cultura i benestar material.

L'Església ha donat una primera resposta actual a aquell repte vital amb la declaració del Dicasteri per a la Doctrina de la Fe, *Dignitas infinita*, un veritable programa per la defensa i promoció de la dignitat humana. Un text ben oportú, perquè es va fer públic un dia abans que el Parlament Europeu hagués recolzat la inclusió de l'avortament en la Carta de

Drets Fonamentals de la Unió Europea; una decisió que no es materialitzarà, però que juntament amb la iniciativa dels liberals de Macron i l'extrema esquerra de la França Insubmissa per introduir l'avortament en la Constitució francesa, assenyala com n'és, de crucial, en la crisi antropològica, aquest tòtem fonamentat en la irracionalitat.

Perquè és irracional ignorar que l'ésser humà engendrat és totalment diferent de la mare i que, per tant, no existeix el dret a disposar de la seva vida. La mare és la cuidadora insubstituïble del seu fill, però mai el cuidador pot disposar de la vida del cuidat. És irracional que països com el nostre, en els quals moren més persones de les que neixen, els avortaments ja signifiquin un de cada tres naixements, i ho és que cada any l'avortament destrueixi un capital humà potencial per valor del 2% del PIB, quan el creixement mitjà d'aquesta magnitud ha estat de l'1,7% al llarg d'aquest segle. La previsió de futur segons el Banc d'Espanya se situa entre l'1,3% i l'1,9%. Però, sobretot, és un mal moral radical perquè destrueix el vincle amorós per excel·lència de la humanitat, el de la mare amb el seu fill, i liquida el dret fundant de tots els altres drets i el primer valor necessari: la vida. ■

JOSEP MIRÓ
I ARDÈVOL

President d'e-Cristians

La cultura imperant, a diferència de la Grècia i Roma pagana, és aliena al fet religiós i a la seva experiència

La terra erma

En el decurs d'aquest començament de segle s'ha accentuat el retrocés de la fe cristiana. Cito unes poques xifres per il·lustrar-ho: a finals del segle XX, el 80% de la població d'Espanya s'identificava com a catòlica, avui amb prou feines és el 61%; a Catalunya, el 50%. Els casaments anuals eren majoritàriament catòlics; ara són una franca minoria en un context de davallada general; cada vegada es casa menys gent. Els bateigs s'han reduït a l'ensens que es produïa una gran crisi de natalitat, que prossegueix. També ho feien les comunions, però que ara són més nombroses que els batejos, 187.000 per 159.000 (2022). La gran excepció, les confirmacions, que han augmentat de 98.000 a 103.500.

A què és deguda aquesta dinàmica? L'acadèmia i la pastoral té milers de pàgines dedicades a explicar-ho, si bé, vistos els resultats, no sé si són diagnòstics gaire operatius. En tot cas, una resposta fàcil és atribuir-ho a la secularització i a la desinstitucionalització de les creences. Però la secularització no és res més que una resultant en l'àmbit de les confessions religioses del procés general de ruptura de vincles; la cultura de la desvinculació, que afecta la nostra societat, fruit del subjectivisme hedonista desfermat.

Si creure és comprometre's, la fe s'es-

muny dintre d'uns marcs de referència que abjuren del compromís fort i transcendent, perquè la cultura imperant, a diferència de la Grècia i Roma pagana, és aliena al fet religiós i a la seva experiència. Aquí no hi ha un Déu desconegut i venerat al qual podia acudir sant Pau en la seva prèdica a Atenes.

Marc de referència hegemònic, en el sentit que utilitza l'expressió Charles Taylor a *La Era Secular*, el de *background*; el d'un conjunt de pressuposicions bàsiques i no qüestionades, que estructurin la nostra comprensió del món i guien les nostres pràctiques socials i culturals. La fe, la creença religiosa n'han estat expulsades. Són com els teixits impermeables a l'aigua. En aquestes condicions el desvetllament de la fe, el seu avivament, requereix un esforç titànic de resultats escadussers, alhora que generen una ignorància religiosa que destrueix la pròpia cultura.

Són com la terra erma en la paràbola del sembrador. D'aquí que una tasca vital i necessària sigui: A/ Qüestionar aquells marcs. B/ La construcció de l'alternativa basada en la cultura cristiana, que és per a tothom, perquè depèn tan sols de la raó, de l'experiència i la verificació empírica, per assumir les seves bondats i la seva capacitat de donar resposta als mals del nostre temps. ■

**JOSEP MIRÓ
I ARDEVOL**
President d'e-Cristians

Déu ha estat exclòs de la política,
amb conseqüències greus ben evidents

Per una pastoral de la política

La política i les seves institucions no poden ser espais concebuts al marge de Déu. No obstant això, la realitat actual assenyala que Déu n'ha estat exclòs amb conseqüències greus ben evidents: la política, entesa només com l'activitat dels partits i institucions governamentals, en lloc de procurar pel bé comú, s'ha convertit en motiu d'escàndol, generadora de mals comuns i estructures de pecat. S'ha creat un espai social on tota idea de Déu ha estat cancel·lada, convertint la laïcitat en un ateisme militant.

Malgrat aquesta misèria espiritual i moral de la política, la resposta més adient des de l'exigència evangèlica, una pastoral de la política, és gairebé inexistent a Catalunya i només té presència limitada en alguns bisbats d'Espanya.

La pastoral engloba les activitats de l'Església per complir la invitació de Jesús d'anunciar a tothom el missatge de salvació, la bona notícia que Déu vol estar entre nosaltres, mostrar-nos el seu amor i donar-nos vida en plenitud. En paraules del papa Francesc: "L'Església en sortida és la comunitat de deixebles missioners que s'involucren, que acompanyen, que fructifiquen i festegen" (*Evangelii gaudium* 24). "Sortim a oferir a tots la vida de Jesucrist... Prefereixo una Església accidentada, ferida i tacada per sortir al carrer, abans que una Església malalta per l'encís i la comoditat d'aferrar-se a les

seves pròpies seguretats." No sé veure on és aquesta Església en l'àmbit de la política.

Aquesta acció pastoral s'expressa en tres funcions principals: profètica, litúrgica i real. La funció profètica inclou el ministeri de la Paraula (evangelització, catequesi i homilia), així com la formació espiritual dels catòlics. La funció litúrgica es refereix a la celebració dels sacraments, especialment l'eucaristia, i a l'oració. La funció real se centra en la promoció i orientació de les comunitats, l'organització de la caritat i l'animació cristiana de les realitats terrenals.

Disposem de moltes pastorals: de la joventut, de la gent gran, de la salut, de la família i la vida, penitenciària, entre d'altres. Però cap d'elles no està enfocada a evangelitzar, assistir espiritualment i fomentar la participació organitzada dels laics en la consecució del bé comú: la política. Hi ha una actitud entre el rebuig i una mena de temor ancestral, que accepta passivament que un ampli espai col·lectiu de la nostra vida estigui exclòs de la paraula de Déu. Aquesta absència de testimoni resulta escandalosament incomprensible.

Seria beneficiós per a la fe i per al bé comú una forta pastoral de la política, tant des d'àmbits centrals de les diòcesis com des de les parròquies, com una dimensió més del seu servei a la missió evangelitzadora de l'Església. ■

JOSEP MIRÓ I ARDÈVOL
President
d'e-Cristians

No hauria de sorprendre que la clau per al perfeccionament de l'ésser humà i el sentit de la llibertat en les circumstàncies actuals es trobi en Bernard de Clairvaux

La superació de les crisis està en els fonaments

El problema central a Espanya, Catalunya i Europa és la tendència a buscar solucions en els extrems polaritzats, en lloc d'aprofundir en els fonaments que sempre han proporcionat respostes efectives.

Espanya va superar amb èxit la doble dificultat d'una transició política d'un règim autoritari a una democràcia enmig d'una severa crisi econòmica. De la mateixa manera, Europa va emergir de la devastació de les dues guerres mundials, la Segona Guerra dels Trenta Anys (1914-1945) per entrar als Trenta Gloriosos Anys (1946-1975), que la van convertir en un model de benestar i prosperitat.

Davant l'actual situació d'incertesa i amenaces, la resposta rau a reprendre aquells valors, cultura i virtuts que van permetre superar les crisis anteriors. En el seu discurs europeu a Santiago el 9 de novembre de 1982, sant Joan Pau II va exhortar Europa a "ser ella mateixa". Això implica tornar a les nostres arrels culturals que, com explica Peter Heather a *Cristiandad*, estan profundament imbricades en la cultura clàssica de l'Imperi Romà. No hi ha herència grecoromana sense el "traductor" cristià, i el cristianisme, fins i tot en les crítiques de sant Agustí a la cultura imperial, incorpora el

coneixement d'aquella civilització.

Aquests autors i fonts són summa-ment rellevants en l'actualitat. Com argumenta Charles Taylor a *Les fonts del jo: la construcció de la identitat moderna* (1989/2006), cap època pot sostenir-se només amb els seus propis recursos, sinó que depèn del seu llegat de cultura i tradició, que també ofereixen respostes actuals. Fins i tot un secularista com Antonio Negri recorre a *La Ciutat de Déu* de Sant Agustí a *Imperi* (2002) per construir una alternativa a la situació actual, des d'una interpretació laica.

Per tant, no hauria de sorprendre que la clau per al perfeccionament de l'ésser humà i el sentit de la llibertat en les circumstàncies actuals es trobi en un sant i abat cistercenc del segle XII, Bernard de Clairvaux, en la seva obra *La Consideració*, dirigida al Papa, també del Cister, Eugeni III. Bernard sosté que "l'home no pot oblidar-se de si mateix. En tot amor sempre hi haurà amor a si mateix... però aquest només és autèntic quan viu en unió amb Déu, perquè ha estat creat per unir-s'hi i fer-se semblant a Ell".

El cristianisme no proposa la negació de l'home, sinó la seva perfecció a través de la semblança amb Déu. Aquesta és part de la resposta que avui necessitem. ■